

Plan för trygghetsskapande arbete
Alens förskola
Läsåret 2021/2022

1	Inledning	2
1.1	Planens giltighetstid.....	2
1.2	Definitioner	2
1.2.1	Aktiva åtgärder.....	2
1.2.2	Diskriminering.....	2
1.2.3	Trakasserier	2
1.2.4	Sexuella trakasserier.....	3
1.2.5	Kränkande behandling	3
2	Arbetet under föregående läsår	3
3	Undersökning av risker och hinder	4
4	Analys av orsaker till risker och hinder.....	5
5	Åtgärder	5
6	Planerad uppföljning och utvärdering.....	6
7	Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.....	6
8	Samverkan med elever och anställda.....	7

1 Inledning

Av skollagen framgår att Haninge kommun i egenskap av huvudman för Alens förskola ansvarar för att det i skolans verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och för att en plan mot kränkande behandling upprättas varje år.

Enligt diskrimineringslagen ansvarar Haninge kommun vidare för att ett arbete med aktiva åtgärder bedrivs i förskolornas verksamhet för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrunderna. Arbetet med de aktiva åtgärderna ska dokumenteras varje år. På Alens förskola har vi valt att upprätta ett gemensamt dokument för arbetet mot kränkande behandling och arbetet med de aktiva åtgärderna, "Alens förskolas plan för trygghetsskapande arbete".

1.1 Planens giltighetstid

Alens förskolas plan för trygghetsskapande arbete gäller från och med den 1 september 2021 till och med den 1 september 2022.

1.2 Definitioner

1.2.1 Aktiva åtgärder

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom bland annat en förskola motverka diskriminering samt att på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1.2.2 Diskriminering

Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

1.2.3 Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara ett barn som hånar ett annat barn för att hon bär huvudduk.

1.2.4 Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

1.2.5 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering och ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna, kränker en elevs värdighet.

Kränkande behandling kan vara av olika karaktär. Fysisk kränkande behandling kan t.ex. bestå av sparkar, slag och knuffningar mot ett barn. Verbal kränkande behandling kan bestå av hot och nedsättande kommentarer riktade till ett barn. Kränkande behandling kan även ske i form av att frysa ut och ge elaka blickar till ett barn.

2 Arbetet under föregående läsår

Detta avsnitt avser föregående läsårs förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter. I avsnittet ska det redogöras för vilka åtgärder som har planerats i föregående plan och hur och när dessa har genomförts samt på vilket sätt samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda har ägt rum i detta arbete.

Beskriv även när och på vilket sätt föregående läsårs förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter har följts upp och utvärderats. Uppföljningen och utvärderingen ska omfatta arbetet med undersökningen, analysen och varje enskild åtgärd.

Under föregående läsår har vi arbetat med att barnen ska vara delaktiga i kartläggningen av trygghetsplanen genom intervjuer som rör deras trivsel, trygghet samt jämställdhetsfrågor. Pedagoger ska känna till och sätta sig in i innehållet i dokumentet plan mot diskriminering och kränkande behandling och hålla det levande i det dagliga arbetet. Vår intention var också att vi ville få 100% trygga föräldrar och barn på förskolan som skulle veta hur vi arbetar med normkreativitet, konflikter och kränkningar.

Det förebyggande arbetet med barnen har skett genom barnintervjuer, i samband med utvecklingssamtal och barnråd, ett par gånger per termin. Arbetet har också skett fortlöpande under året vid exempelvis dagliga samlingar samt att vi pedagoger har läst litteratur som varit kopplad direkt till exempelvis arbetet kring allas lika värde, normkreativitet och barnkonventionen. Pedagogerna har arbetat aktivt med barnen kring värdegrundsfrågor samt själva deltagit i nätverk för frågor kring det trygghetsskapande arbetet på förskolan. Även övriga nätverk har genomförts av arbetet mot en likvärdig förskola.

Vårdnadshavarna har varit delaktiga i det trygghetsskapande arbetet genom bland annat skolplanenkät där de haft möjlighet att uttrycka hur de upplever bland annat tryggheten på förskolan. Förskolan har även försökt förmedla till föräldrarna vad normkreativitet är och hur vi arbetar med konflikter och kränkningar. Vi ser i årets enkät att vi inte fullt ut lyckats nå fram till våra föräldrar då det fortsatt finns föräldrar som upplever att deras barn inte är trygga på förskolan. Vi tror det kan bero på att vi befunnit oss i en pandemi, då vi inte kunnat förmedla verbalt på olika möten kring hur vi arbetar med dessa frågor, utan vi har fått förlita oss helt på skriftlig kommunikation.

Barnintervjuer, barnråd och skolenkäten utvärderas en gång per år, där har vi gjort bedömningen att barnen är trygga och barnen uttrycker ingen oro för platser på förskolan, att de är rädda för annat barn eller för någon vuxen på förskolan. Vi ser genom vår trygghetsrond, som görs vid skyddsronden, att alla rum och delar på gården är upptagna av barns aktiviteter. Personalgruppen har utvärderat arbetet med plan mot diskriminering och kränkande behandling löpande under året, framför allt vid studiedagar i december och maj där man tittar tillbaka på hela terminens arbete. Genom våra barnintervjuer och barnråd ser vi att barnen utvecklat en större tolerans mot varandra, där alla inte behöver vara lika.

3 Undersökning av risker och hinder

Redogör för förskolans undersökning av om det finns risker för kränkande behandling, diskriminering eller repressalier, eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i förskolan. Tänk på att även se över rutiner, riktlinjer, policies etc på förskolan. Beskriv inledningsvis hur undersökningen har genomförts och sedan vilka eventuella risker och hinder som har upptäckts.

Vi har under året genomfört ett stort utvecklingsarbete med avseende på vår utemiljö på gården. Löpande under året har personalen arbetat i olika nätverk för att minska eller helt få bort områden på/i förskolan som kan uppmuntra till diskriminering eller kränkning. Vi har arbetat med och observerat våra ateljéer inomhus och våra aktivitetszoner utomhus för att ta reda på var kränkningar, diskriminering eller konflikter kan uppstå. I diskussionerna såg vi att de flesta av våra ateljéer inomhus var väl fungerande och synliga för personalen, för att förhindra att kränkningar kan uppstå. Vi såg genom observationer att våra aktivitetszoner utomhus inte alltid var synliga för personalen och justerade detta. Bland annat såg vi att många barn valde att leka vid den nedre delen av gården, där båten ligger, och att fler personal behövde förflyttas dit för att förebygga kränkning, diskriminering och konflikter. Vi såg också att det fanns ett litet hörn runt sandlådan som inte var lika synlig för personalen, där åtgärden blev att personalen i den zonen , där barnen kunde utsätta varandra för kränkningar, där var åtgärden att pedagogerna behövde vara placerad på ett annat ställe än tidigare. Genom arbetet med observationer och ändringar i strukturen så har pedagogerna lyckats arbeta bort riskzoner på gården. Detta är något som vi fortsätter att arbeta med och utveckla.

4 Analys av orsaker till risker och hinder

Redogör för förskolans analys av orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts. Det handlar om att reflektera, analysera och dra slutsatser om vad det är som gör att det ser ut som det gör.

Under det föregående året har vi varit tvungna att mer ingående gå igenom de strukturer och rutiner som finns på förskolan, då vårt arbetssätt på vissa sätt förändrats pga rådande pandemi. Då vi nyttjar gården mer än tidigare har vi kartlagt, observerat, intervjuat barn och reflekterat över hur gården används samt vilka områden av gården som använd mer än andra och varför. Vi har sett att vissa områden av gården behöver en större bemanning och ibland en bemanning som ser annorlunda ut. Detta har diskuterats och justerats.

Vi har varit tvungna att gå igenom strukturer, rutiner och personalbemanning då dessa behövde förändras när ett arbetssätt förändras. Vi har sett över hur vi kan utveckla och förbättra den struktur, organisering av personal och det aktiva arbetet som finns kring utemiljö, zoner och aktiviteter.

Vid organisatoriska förändringar har vi upplevt att det är viktigt att alla pedagoger är delaktiga i det arbete som görs, att alla tar del av information och att planerade och fattade beslut följs. Vi upplever att det är viktigt att våga prova nya strukturer och rutiner, reflektera kring utfallet för att på sätt utveckla verksamheten. Vi upplever också att genom den dagliga dialogen med varandra, över förskolans alla avdelningar, så blir alla pedagoger mer närvarande i barnens aktiviteter.

5 Åtgärder

I detta avsnitt ska det finnas en beskrivning av de förebyggande åtgärder som behöver vidtas beträffande arbetet mot kränkande behandling och mot diskriminering samt för att främja lika rättigheter och möjligheter i skolan. Åtgärderna ska vara kopplade till de risker som identifierats i undersökningen. Det ska även finnas en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolan planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året. Åtgärderna ska tidsbestämmas och genomföras så snart möjligt.

Vi behöver fortsätta arbetet i våra aktivitetszoner utomhus för att hjälpa barnen med deras konflikthantering, men också för att se till att inga kränkningar eller diskrimineringar sker. Vi vill också fortsätta att koppla det dagliga arbetet med barns rättigheter, normkreativitet och allas lika värde till det pedagogiska arbetet utomhus.

Genom verksamhetsbrev, föräldramöten, dagliga samtal och utvecklingssamtal vill vi involvera och förtydliga för vårdnadshavarna hur vi arbetar med kränkningar, allas lika värde och normkreativitet. Arbetet med detta kommer att genomföra verksamhetens alla bitar som exempelvis projekt, under höstterminen 2021 och vårterminen 2022. Vi kommer även att ha den som en stående på punkt att reflektera kring på våra veckomöten.

Arbetet ska utvärderas på studiedagar i december och i maj.

6 Planerad uppföljning och utvärdering

Redogör för när och på vilket sätt förskolans förebyggande arbete mot kränkande behandling och diskriminering samt främjande arbete för lika rättigheter och möjligheter ska följas upp och utvärderas. Uppföljningen och utvärderingen ska omfatta arbetet med undersökningen, analysen och åtgärderna.

Planen följs upp kontinuerligt på veckomöten och arbetslagsmöten för att se om något måste förändras. Detta görs bland annat genom att titta tillbaka på dokumentationer och det systematiska kvalitetsarbetet. Uppföljning och utvärdering sker på veckomöten, APT, planeringsdagar och vid arbetslagsmöten. Arbetslagen skickar in sin utvärdering för året till rektor.

Nästa uppföljning och utvärdering till rektor sker i maj 2022.

7 Riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier

Förskolan ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. I detta avsnitt ska en redogörelse göras för skolans aktuella riktlinjer och rutiner.

Det ska även finnas en beskrivning av när och på vilket sätt föregående läsårs riktlinjer och rutiner har följts upp och utvärderats samt för hur och när de aktuella riktlinjerna och rutinerna ska följas upp och utvärderas.

Föregående läsårs riktlinjer och rutiner har följts upp och utvärderats under likabehandlingsnätverket samt på studiedagar i december och maj. Utvärderingarna har baserats på observationer, samtal samt dokument såsom skolenkäten och barnintervjuer.

I våra riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier ingår det att vi ska arbeta i mindre grupper med närvarande pedagoger som är uppmärksam på incidenter som kan uppstå. Vi har noll tolerans kring att se och röra varandras kroppar på ett sätt som kan uppfattas som sexuella trakasserier. Vi arbetar med detta genom samtal, konkreta scenarier som barnen kan ha förståelse för samt även litteratur. Upptäcks en incident tas detta tag i på en gång med de inblandade.

I våra olika nätverk diskuteras ord såsom kränkning, mobbning, trakasserier, jämställdhet, jämlikhet, normkreativitet osv för att definiera vad dessa begrepp innebär.

Upptäcks en kränkning finns en tydlig handlingsplan för hur det ska hanteras, "Rutiner och riktlinjer vid kränkning".

8 Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda

Redogör för på vilket sätt samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda har ägt rum för innevarande års trygghetsskapande arbete. Samverkan omfattar hela det trygghetsskapande arbetet med undersökning, analys och planerade åtgärder. Det är inte nödvändigt att varje anställd och barn ska delta i arbetet utan samverkan kan ske med representanter för olika grupper.

Samverkan har skett regelbundet genom barnråd, barnintervjuer och dagliga samtal som vid hämtning, lämning, måltider och samlingar. Det sker också genom vårdnadshavares deltagande i skolenkäten, föräldramöten och utvecklingssamtal. Vi pedagoger träffas och diskuterar på nätverk, APT och studiedagar.